

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1017

Vragen van de leden **Van Tongeren** en **Voortman** (beiden GroenLinks) aan de Minister voor Wonen en Rijksdienst over *EPV gas* (ingezonden 6 januari 2017).

Antwoord van Minister **Blok** (Wonen en Rijksdienst) (ontvangen 25 januari 2017)

Vraag 1

Waarom biedt u tijdelijk ruimte voor fossiele brandstoffen binnen de regeling van de Energieprestatievergoeding (EPV) regeling, terwijl het kabinet in de Energie Agenda aangeeft dat gas als brandstof in de gebouwde omgeving uitgefaseerd gaat worden?

Antwoord 1

Om verhuurders te helpen hun besparingsdoelstellingen te halen heb ik op 1 september 2016 de energieprestatievergoeding wettelijk mogelijk gemaakt. Deze energieprestatievergoeding is bedoeld voor zeer goed geïsoleerde huurwoningen met voldoende opwek van hernieuwbare energie zodat per saldo sprake is van vrijwel geen energiegebruik (zoals bij nul-op-de-meter woningen). Zoals in de toelichting van het op die datum in werking getreden Besluit energieprestatievergoeding huur (hierna: het Besluit) is aangegeven, is het wenselijk meerdere technieken en concepten die vallen binnen de doelstellingen van dit Besluit om zeer energiezuinige woningen te realiseren, mogelijk te maken. Daarom is in dit Besluit een delegatiegrondslag opgenomen op grond waarvan, in bij ministeriële regeling aan te wijzen gevallen, kan worden afgeweken van de in de bijlage bij het Besluit opgenomen tabellen waarmee de maximale energieprestatievergoeding wordt berekend. Op 2 augustus 2016 heb ik daartoe een concept ministeriële regeling in openbare internetconsultatie gebracht. De consultatie is gesloten op 11 september 2016. Op de consultatie hebben 19 partijen schriftelijk gereageerd.

Op 14 oktober 2016 heb ik Kamervragen van het lid Albert de Vries beantwoord over het aanmerken van woningen met een aardgas aansluiting als nul-op-de-meter woning (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 211).

Op 2 november 2016 heb ik gesproken met de partijen van het convenant energiebesparing huursector. De corporaties hebben, bij monde van Aedes, aangegeven een energieprestatievergoeding voor zeer energiezuinige woningen met een gasaansluiting nodig te hebben om in de komende jaren al op kostenefficiënte wijze tot verduurzaming van woningen te komen. Een

belangrijk deel van de insprekers van de internetconsultatie heeft een vergelijkbaar standpunt ingenomen.

Op basis hiervan zal ik ook voor zeer energiezuinige woningen die (nog) een aansluiting op een gasnet hebben een energieprestatievergoeding mogelijk maken. Ik zal de regeling per 1 februari 2017 in laten gaan.

Tevens ben ik voornemens op korte termijn een concept ministeriële regeling in consultatie te brengen voor zeer energiezuinige woningen met een aansluiting op een warmtenet.

Ik acht het van belang ruimte te geven aan verschillende technieken en concepten om huurwoningen vergaand te verduurzamen. Op deze manier ontstaan gelijke kansen voor verschillende partijen die op een ambitieuze manier woningen zeer energiezuinig maken. Dat kan corporaties helpen in hun streven om, op zowel korte als langere termijn, op kostenefficiënte wijze de ambities ten aanzien van de energiebesparing te versnellen, waarbij voorop staat dat op de langere termijn de overgang naar non-fossiele volledig duurzame technieken en concepten nodig en wenselijk is.

De introductie van de energieprestatievergoeding past hiermee goed in de transitie naar een duurzame energievoorziening en een CO₂-arme gebouwde omgeving. De voorwaarde van het realiseren van zeer goede isolatie (een zeer lage warmtevraag) en van de opwekking van hernieuwbare energie op, in of aan de woning blijft in alle gevallen overeind. Op de woning dient voldoende hernieuwbare energie te worden opgewekt voor het energiegebruik van de huurder en ter compensatie van de beperkte hoeveelheid fossiele energie die gebruikt wordt voor verwarming van de woning en voor warm tapwater.

Vraag 2

Waarop is de tijdelijkheid van de regeling voor fossiele brandstoffen binnen de EPV gebaseerd en tot wanneer loopt deze tijdelijkheid?

Antwoord 2

Hoe de warmtevoorziening in woningen er in de toekomst uitziet zal onder meer afhangen van het tempo en de richting van de transitie en innovaties die op dit moment moeilijk voorspelbaar zijn. Wel is helder dat de kabinetsdoelstelling ertoe zal leiden dat nieuwe investeringen in gasnetten met een exploitatieperiode van meer dan 40 jaar vanwege de beperktere terugverdienmogelijkheden ongebruikelijker zullen worden. Ook is het in dat perspectief voor de hand liggend dat op enig moment een energieprestatievergoeding niet langer toepasbaar zal zijn voor concepten met fossiele energie. Met het oog daarop is de mogelijkheid van een energieprestatievergoeding in de regeling alleen tijdelijk mogelijk gemaakt.

Uw Kamer heeft per motie (Kamerstuk 30 196, nr. 490) verzocht in de ministeriële regeling een artikel op te nemen waarin bepaald wordt dat in woningen waarvan de aanpassing start na 1 januari 2022 geen contracten voor energieprestatievergoedingen met aardgasaansluiting meer kunnen worden afgesloten. Een dergelijk artikel is in de regeling opgenomen.

Vraag 3

Wie is verantwoordelijk voor het tijdig informeren van consumenten over het verwijderen van de gasaansluiting?

Antwoord 3

Op dit moment is het de consument die bepaalt of een gasaansluiting kan worden verwijderd. Van het informeren van een consument over een gedwongen verwijdering van de aansluiting is dan ook geen sprake. In de Energieagenda is het uitgangspunt dat voor nieuwbouwwijken in beginsel geen nieuwe gasnetten worden aangelegd en dat voor bestaande bouw de afbouw van het gebruik van aardgas wordt ingezet. Voor bestaande bouw zijn verschillende gemeenten samen met bewoners, maatschappelijke organisaties, energiebedrijven en netbeheerders bezig met pilotprojecten voor aardgasvrije wijken. Het betrekken van de bewoners is integraal onderdeel van deze pilotprojecten. Van het slechts achteraf informeren van consumenten dat hun gasaansluiting zal worden verwijderd zal dan ook geen sprake zijn.

Vraag 4 en 5

Is er bij het besluit om ook gas in aanmerking te laten komen voor de EPV rekening gehouden met de afschrijving van het onderliggende gasnet? En zo ja op welke manier?

Wat betekent de EPV gas voor het uitschakelen van gasleidingen?

Antwoord 4 en 5

Er wordt in de ministeriële regeling op meerdere manieren rekening gehouden met de situatie van het onderliggende gasnet. Indien het gasnet binnen 15 jaar uitgefaseerd wordt ligt het niet voor de hand om bij een renovatie waarbij een woning zeer energiezuinig wordt deze met gas te blijven verwarmen.

Aangezien het mogelijk is dat er lokaal beleidsvoornemens zijn het gasnet op een bepaalde termijn uit te faseren, zal de verhuurder in het kader van zijn renovatieplannen genoodzaakt zijn zich rekenschap te geven van de ontwikkelingen met betrekking tot de uitvoering van die beleidsvoornemens. Het is, ook gezien de afschrijvingstermijnen van de verhuurder, niet wenselijk dat een woning zeer energiezuinig wordt met behoud van de gasaansluiting, als het voornemen er is om het gasnet ter plekke binnen 15 jaar uit te faseren.

Het is dan ook van belang dat de verhuurder vooraf met de netbeheerder en de betrokken gemeente overleg pleegt over zijn renovatieplannen in relatie tot die ontwikkelingen. Indien hij voorlopig vasthoudt aan de gasaansluiting en een energieprestatievergoeding overeenkomt, loopt hij immers het risico dat hij investeringen pleegt die hij niet meer volledig kan terugverdienen. Ook zal hij in de overeenkomst waarin de energieprestatievergoeding wordt overeengekomen, de huurder duidelijkheid moeten geven over de looptijd en de gevolgen van eventuele besluitvorming over het gasnet voor de nakoming van de afspraken in die overeenkomst.

Daar waar het gasnet in de komende 15 jaar niet uitgefaseerd wordt, maakt het zeer energiezuinig maken van een woning, ook als daarbij de gasaansluiting behouden blijft, het uitschakelen van het gasnet makkelijker. In een zeer energiezuinig woning is slechts een zeer bescheiden hoeveelheid energie nodig voor verwarming waardoor het eenvoudiger is in deze hoeveelheid energie te voorzien middels een andere energiedrager dan gas.

Vraag 6

Kunt u aangeven of en zo ja hoeveel kilometer gasleiding er door de EPV gas vervangen moet worden, terwijl deze leidingen anders uitgefaseerd hadden kunnen worden?

Antwoord 6

Ik verwacht dat er, door de ministeriële regeling voor een EPV in zeer energiezuinige woningen met een gasaansluiting, geen gasleidingen vervangen moeten worden die anders uitgefaseerd zouden worden. Zie ook het antwoord op vraag 4 en 5.

Vraag 7

Hoe hoog zijn de investeringskosten en afschrijvingskosten van te vervangen gasleidingen en wie dient deze kosten te betalen?

Antwoord 7

De door de Autoriteit Consument en Markt berekende cumulatieve geregelde activawarde was in 2016 7,4 miljard euro voor de gasnetten van de regionale netbeheerders en 1,5 miljard euro voor de aansluitingen van de regionale netbeheerders. De regulatorische afschrijvingen waren in 2016 334 miljoen euro voor de gasnetten en 57 miljoen euro voor de aansluitingen. De werkelijke boekwaarde en afschrijvingen bij de netbeheerders kunnen afwijken.

De investeringen in het gasdistributienetwerk waren in 2014 ongeveer 956 miljoen euro. Dit bedrag bestond voor 277 miljoen euro uit uitbreidingsinvesteringen, 576 miljoen euro voor vervanging en 103 miljoen euro voor regulier onderhoud. Voor de komende jaren verwachten de netbeheerders dat bij gelijkblijvende wet- en regelgeving de benodigde investeringen en de afschrijvingen ongeveer op het niveau van 2014 zullen blijven. De kosten van de gasnetten worden gedragen door de afnemers van gas.

Vraag 8

Wat is het effect van de tijdelijkheid van de EPV voor nulopdemeter (NOM)-ready woningen op de investeringszekerheid voor de woningcorporaties en de woonlasten voor de bewoner?

Antwoord 8

De hiervoor genoemde, aangenomen, motie van het Kamerlid De Vries verzoekt de regering in de ministeriële regeling een artikel op te nemen waarin bepaald wordt dat in woningen waarvan de aanpassing start na 1 januari 2022 geen contracten voor energieprestatievergoedingen met aardgasaansluiting meer kunnen worden afgesloten. Voor een woning die voor 1 januari 2022 gerenoveerd is, kan, ook bij een nieuwe huurder, de energieprestatievergoeding doorlopen na 2022. De tijdelijkheid van de regeling heeft daarmee geen invloed op de investeringszekerheid van de verhuurder, noch op de woonlasten van de huurder in deze woning.

Vraag 9

Op welke wijze worden burgers en woningcorporaties gecompenseerd voor gedane investeringen in woningen en gastoestellen, zoals design fornuizen en hybride warmtepompen, bij verwijdering van de gasaansluiting?

Antwoord 9

Voor bestaande bouw zijn verschillende gemeenten samen met bewoners, maatschappelijke organisaties, energiebedrijven en netbeheerders bezig met pilotprojecten voor aardgasvrije wijken. Het betrekken van de bewoners is integraal onderdeel van deze pilotprojecten. Eventuele afspraken over compensatie maken onderdeel uit van deze pilotprojecten.

Vraag 10 en 11

Heeft u laten onderzoeken of NOM-ready woningen op de lange termijn tegen rendabele kosten tot het niveau van volledig NOM gerenoveerd kunnen worden?

Heeft u overwogen eisen te stellen aan NOM-ready woningen om te zorgen dat deze op de lange termijn tegen rendabele kosten volledig tot het niveau van NOM of energiepositief gerenoveerd kunnen worden?

Antwoord 10 en 11

Ik heb met marktpartijen die dergelijke renovaties aan verhuurders aanbieden overleg gevoerd. In die overleggen werd mijn beeld bevestigd: doordat in de voorgenomen ministeriële regeling de eis wordt gesteld dat de warmtevraag van de woning erg laag is (zeer goede isolatie van de woning) kunnen in de toekomst deze woningen relatief gemakkelijk van het gasnet afgekoppeld worden. Daartoe is doorgaans slechts vervanging van de gasketel door installatietechnieken die volledig duurzaam zijn of door aansluiting te zoeken bij een (duurzaam) warmtenet nodig. Mogelijk is het verstandig het warmteafgiftesysteem (radiatoren) te vervangen door systemen die beter werken bij verwarming met lagere aanvoer temperaturen.